

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗-๒๕๗๐)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗-๒๕๗๐) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บ หรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย ที่เห็นควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านรายรับและรายจ่าย เพื่อรักษาฐานะด้านการคลังให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และในระยะปานกลางควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้มีกรอบงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการลงทุนและพัฒนาประเทศ และควรมีการพิจารณากำหนดกรอบงบประมาณรายจ่ายตามโครงสร้างงบประมาณที่จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน รายจ่ายเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้และรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาแนวโน้มการใช้จ่ายภาครัฐในอนาคต ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ด่วนที่สุด

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๗๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๔๘๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ
ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๓/๕๖๖๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕
๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๐/๑๗๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๗๔๗๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕
๔. สำเนาหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ ธปท.ผนง.(๐๒) ๑๔๐๒/๒๕๖๕
ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) เกี่ยวกับเรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙) มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป ซึ่งสำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ ลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๔ (ศรีวิภา), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หมายเหตุ	อัยการสูงสุด	: จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง-นรม., รัฐ-นร.	: จึงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	: จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
	องค์กรอิสระ	: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม	: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๓/ ๕๖๖๙

คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

๒. หนังสือคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๓/๕๖๑๑
ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

ด้วยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ (พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ (คณะกรรมการฯ) มีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี และให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ มาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ กำหนดให้คณะกรรมการฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขานุการ มีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการบริหารหนี้สาธารณะ โดยกำหนดให้แผนการคลังระยะปานกลางมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (๑) เป้าหมายและนโยบายการคลัง (๒) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ (๓) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลังนั้น (๔) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และ (๕) ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมได้มีมติรับรองร่างแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) (แผนการคลังระยะปานกลางฯ) ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

/ ๒. สาระสำคัญ ...

๒. สาระสำคัญของแผนการคลังระยะปานกลาง

แผนการคลังระยะปานกลาง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ ๒ สถานะและประมาณการการคลัง และส่วนที่ ๓ เป้าหมายและนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

ในปี ๒๕๖๗ คาดว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๓.๓ - ๔.๓ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๘) และ GDP Deflator อยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๐ - ๒.๐ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๕) สำหรับในปี ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ คาดว่า GDP จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๙ - ๓.๙ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๔) และในปี ๒๕๗๐ ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๘ - ๓.๘ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๓) สำหรับ GDP Deflator ในปี ๒๕๖๘ อยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๒ - ๒.๒ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๗) และเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยในช่วงร้อยละ ๑.๓ - ๒.๓ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๘) และร้อยละ ๑.๔ - ๒.๔ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๙) ในปี ๒๕๖๙ และ ๒๕๗๐

๒.๒ สถานะและประมาณการการคลัง

๒.๒.๑ ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับ ๒,๗๕๗,๐๐๐ ๒,๘๖๗,๐๐๐ ๒,๙๕๓,๐๐๐ และ ๓,๐๔๑,๐๐๐ ล้านบาท ตามลำดับ

๒.๒.๒ ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับ ๓,๓๕๐,๐๐๐ ๓,๔๕๗,๐๐๐ ๓,๕๖๘,๐๐๐ และ ๓,๖๘๒,๐๐๐ ล้านบาท ตามลำดับ

๒.๒.๓ จากประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน ๕๙๓,๐๐๐ ๕๙๐,๐๐๐ ๖๑๕,๐๐๐ และ ๖๔๑,๐๐๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๐๐ ๒.๘๔ ๒.๘๑ และ ๒.๗๙ ต่อ GDP ตามลำดับ

๒.๒.๔ ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๐,๓๗๓,๙๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๑ ต่อ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับร้อยละ ๖๑.๓๕ ๖๑.๗๘ ๖๑.๖๙ และ ๖๑.๒๕ ตามลำดับ

๒.๓ เป้าหมายและนโยบายการคลัง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ได้เริ่มคลี่คลายลง ในปัจจุบัน จากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและนโยบายการเปิดประเทศของรัฐบาล ซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจสามารถกลับมาดำเนินการและเริ่มฟื้นตัวได้ตามปกติ ประกอบกับความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่จะส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ในระยะต่อจากนี้จึงเป็นเวลาของภาคการคลังที่จะเริ่มกลับมาเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลางจะยึดหลัก “Sound Strong Sustained” ที่จะมุ่งเน้นการดำเนินนโยบายการคลังที่สมเหตุสมผล สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังในทุกด้าน ทั้งในส่วนของการฟื้นฟูการจัดเก็บรายได้ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถรองรับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล และคำนึงถึงการรักษาระดับเครื่องชี้ทางการคลังให้อยู่ภายใต้กรอบวินัยการคลัง (Fiscal Discipline) เพื่อมุ่งสู่ภาคการคลังที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการรองรับความเสี่ยงที่ประเทศอาจต้องเผชิญอีกในอนาคต

สำหรับเป้าหมายของแผนการคลังระยะปานกลางฉบับนี้จะมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลเพื่อมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยจะปรับลดขนาดการขาดดุล

ให้เหลือไม่เกินร้อยละ ๓.๐ ต่อ GDP ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และจะปรับลดขนาดการขาดดุลลงอย่างต่อเนื่องในระยะปานกลาง โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
รายได้รัฐบาลสุทธิ	๒,๔๙๐,๐๐๐	๒,๗๕๗,๐๐๐	๒,๘๖๗,๐๐๐	๒,๙๕๓,๐๐๐	๓,๐๔๑,๐๐๐
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	๓.๘	๑๐.๗	๔.๐	๓.๐	๓.๐
งบประมาณรายจ่าย	๓,๑๘๕,๐๐๐	๓,๓๕๐,๐๐๐	๓,๔๕๗,๐๐๐	๓,๕๖๘,๐๐๐	๓,๖๘๒,๐๐๐
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	๒.๗	๕.๒	๓.๒	๓.๒	๓.๒
ดุลการคลัง	(๖๙๕,๐๐๐)	(๕๙๓,๐๐๐)	(๕๙๐,๐๐๐)	(๖๑๕,๐๐๐)	(๖๔๑,๐๐๐)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(๓.๗๐)	(๓.๐๐)	(๒.๘๔)	(๒.๘๑)	(๒.๗๙)
หนี้สาธารณะคงค้าง	๑๑,๑๖๑,๗๗๘	๑๑,๘๗๙,๘๖๓	๑๒,๕๗๓,๖๐๖	๑๓,๒๐๙,๒๖๔	๑๓,๗๙๖,๖๗๘
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	๖๐.๖๔	๖๑.๓๕	๖๑.๗๘	๖๑.๖๙	๖๑.๒๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	๑๘,๗๘๑,๑๐๐	๑๙,๗๗๖,๕๐๐	๒๐,๗๘๕,๑๐๐	๒๑,๘๖๕,๙๐๐	๒๓,๐๐๒,๙๐๐

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เทียบประมาณการปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามงบประมาณโดยสังเขป ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในระยะยาวหากภาวะเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม

๓. เรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลางฯ ตามข้อ ๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ต่อไป

ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เสนอประธานกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐพิจารณาให้ความเห็นชอบการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

พรพ

(นายพรชัย ชีระเวช)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เลขานุการคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

ฝ่ายเลขานุการฯ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๖๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ fiscalplanning@fpo.go.th

สำเนาถูกต้อง

๙๙

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๒๗ ธ.ค. ๖๕

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 – 2570)

คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ
ธันวาคม 2565

บทนำ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 (พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ) กำหนดให้ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ (คณะกรรมการฯ) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ โดยมีกรรมการจากสี่หน่วยงานหลัก ที่ดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจการเงินการคลัง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นเลขานุการ มีหน้าที่จัดทำและทบทวนแผนการคลัง ระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลัง และงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการบริหารหนี้สาธารณะ โดย พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ได้กำหนดให้แผนการคลังระยะปานกลางต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งคณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี ทั้งนี้ แผนการคลัง ระยะปานกลางอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (1) เป้าหมายและนโยบายการคลัง (2) สถานะและประมาณการ เศรษฐกิจ (3) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลัง (4) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และ (5) ภาระผูกพันทางการเงินการคลัง ของรัฐบาล ซึ่งแผนการคลังระยะปานกลางดังกล่าวจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำกรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐด้วย

ทั้งนี้ แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570) ได้นำประเด็นความเสี่ยงทางการคลัง ที่ปรากฏอยู่ในรายงานความเสี่ยงทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2564 มาประกอบในการพิจารณาจัดทำแล้ว โดยเป็นการดำเนินการตามมาตรา 78 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

บทสรุปผู้บริหาร

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 ที่ได้เริ่มคลี่คลายลงในปัจจุบัน จากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและนโยบายการเปิดประเทศของรัฐบาล ซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจสามารถกลับมาดำเนินการและเริ่มฟื้นตัวได้ตามปกติ ประกอบกับความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13) ที่จะส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ในระยะต่อจากนี้จึงเป็นเวลาของภาคการคลังที่จะเริ่มกลับมาเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลางจะยึดหลัก “Sound Strong Sustained” ที่จะมุ่งเน้นการดำเนินนโยบายการคลังที่สมเหตุสมผล สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังในทุกด้าน ทั้งในส่วนของการฟื้นฟูการจัดเก็บรายได้ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถรองรับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล และคำนึงถึงการรักษาระดับเครื่องชี้ทางการคลังให้อยู่ภายใต้กรอบวินัยการคลัง (Fiscal Discipline) เพื่อมุ่งสู่ภาคการคลังที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการรองรับความเสี่ยงที่ประเทศอาจต้องเผชิญอีกในอนาคต

สำหรับเป้าหมายของแผนการคลังระยะปานกลางฉบับนี้จะมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลเพื่อมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยในระยะปานกลางจะปรับลดขนาดการขาดดุลให้เหลือไม่เกินร้อยละ 3.0 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 และจะปรับลดขนาดการขาดดุลลงอย่างต่อเนื่องในระยะปานกลาง โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

ประมาณการสถานะการคลังระยะปานกลาง

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,490,000	2,757,000	2,867,000	2,953,000	3,041,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	3.8	10.7	4.0	3.0	3.0
งบประมาณรายจ่าย	3,185,000	3,350,000	3,457,000	3,568,000	3,682,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	2.7	5.2	3.2	3.2	3.2
ดุลการคลัง	(695,000)	(593,000)	(590,000)	(615,000)	(641,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(3.70)	(3.00)	(2.84)	(2.81)	(2.79)
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,161,778	11,879,863	12,573,606	13,209,264	13,796,678
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	60.64	61.35	61.78	61.69	61.25
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	18,781,100	19,776,500	20,785,100	21,865,900	23,002,900

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2566 เทียบประมาณการปีงบประมาณ 2565 ตามงบประมาณโดยสังเขป
ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในระยะยาวหากภาวะเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	(1)
บทสรุปผู้บริหาร	(2)
สารบัญ	(3)
สารบัญตาราง	(4)
ส่วนที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ	
1.1 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2565 - 2566	1
1.2 ประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี 2567 - 2570	1
ส่วนที่ 2 สถานะและประมาณการการคลัง	
2.1 รายได้รัฐบาลสุทธิ	3
2.2 งบประมาณรายจ่าย	6
2.3 ฐานะการคลังของรัฐบาล	7
2.4 หนี้สาธารณะ	10
2.5 เงินนอกงบประมาณ	13
2.6 การระดมทุนในรูปแบบอื่นสำหรับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ	14
2.7 ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาลและความเสี่ยงทางการคลังที่สำคัญ	18
ส่วนที่ 3 เป้าหมายและนโยบายการคลัง	
3.1 เป้าหมายการคลัง	21
3.2 นโยบายและมาตรการระยะปานกลาง	22

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สถานะและประมาณการเศรษฐกิจปีปฏิทิน 2565 - 2570	2
ตารางที่ 2	ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565	3
ตารางที่ 3	ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2566	4
ตารางที่ 4	ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2567 - 2571	5
ตารางที่ 5	โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2566	6
ตารางที่ 6	ประมาณการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2571	7
ตารางที่ 7	ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2565	8
ตารางที่ 8	คาดการณ์ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2566	9
ตารางที่ 9	ประมาณการฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2567 - 2571	9
ตารางที่ 10	หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565	10
ตารางที่ 11	แผนความต้องการกู้เงินระยะปานกลางปีงบประมาณ 2566 - 2570	10
ตารางที่ 12	หนี้สาธารณะคงค้าง สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP และงบชำระหนี้ ต้องประมาณรายจ่ายประจำปี	12
ตารางที่ 13	ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนปีงบประมาณ 2565	13
ตารางที่ 14	เงินฝากกระทรวงการคลังปีงบประมาณ 2565	14
ตารางที่ 15	เงินนอกงบประมาณปีงบประมาณ 2565	14
ตารางที่ 16	แผนการใช้เงินของ TFFIF ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2570	17
ตารางที่ 17	ประมาณการงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจปี 2566 - 2570	17
ตารางที่ 18	ตารางสรุปภาระผูกพันของรัฐบาล ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565	19
ตารางที่ 19	ประมาณการสถานะการคลังระยะปานกลาง	21

ส่วนที่ 1

สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570) ได้ประเมินสถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ดังนี้

1.1 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2565 - 2566

เศรษฐกิจไทยในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.2 เติบโตจากร้อยละ 1.5 ในปี 2564 โดยมีแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ภายหลังจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวตามการขยายตัวในเกณฑ์สูงของนักท่องเที่ยวต่างชาติภายหลังจากการยกเลิกมาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศ รวมทั้งการขยายตัวของการส่งออกสินค้าตามการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ในขณะที่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงจากแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกท่ามกลางความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ การดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดมากขึ้น และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ประกอบกับภาระหนี้สินของภาครัฐและภาคธุรกิจท่ามกลางการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเพื่อบรรเทาแรงกดดันจากเงินเฟ้อที่สูง และความเสี่ยงจากสถานการณ์อุทกภัย สำหรับอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.3 เติบโตจากร้อยละ 1.2 ในปี 2564 ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะขาดดุลร้อยละ 3.6 ของ GDP

เศรษฐกิจไทยในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.0 - 4.0 (ค่ากลางร้อยละ 3.5) โดยมีแรงสนับสนุนจากการปรับตัวดีขึ้นของภาคการท่องเที่ยวตามความต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มกลับมาเป็นปกติมากขึ้น ประกอบกับการเปิดให้มีการเดินทางระหว่างประเทศของประเทศต้นทางนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ เศรษฐกิจไทยยังมีแรงขับเคลื่อนจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ทั้งการบริโภคและการลงทุน และการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการผลิตภาคเกษตร อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงและข้อจำกัดที่สำคัญจากความผันผวนและแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกอันเนื่องมาจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสำคัญ ๆ ความยืดหยุ่นของปัญหาความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ และการฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดของเศรษฐกิจจีน นอกจากนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีข้อจำกัดจากเงื่อนไขด้านฐานะทางการเงินของภาครัฐและธุรกิจอันเนื่องมาจากการหนี้สินที่อยู่ในระดับสูงท่ามกลางแนวโน้มการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สายพันธุ์ใหม่ สำหรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในปี 2566 ยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดี โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 2.5 - 3.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดจะกลับมาเกินดุลอยู่ที่ร้อยละ 1.1 ของ GDP

1.2 ประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี 2567 - 2570

เศรษฐกิจไทยในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.3 - 4.3 (ค่ากลางร้อยละ 3.8) โดยมีแรงสนับสนุนจากการขยายตัวดีขึ้นของการลงทุนภายในประเทศสอดคล้องกับแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลก การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการบริโภคภาคเอกชน และการฟื้นตัวเข้าสู่ระดับก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของภาคการท่องเที่ยว สำหรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในปี 2567 ยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดี โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 - 2.0 ชะลอลงจากปี 2566 ตามแนวโน้มราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มที่จะยังคงเกินดุลร้อยละ 2.9 ต่อ GDP ตามการฟื้นตัวของ การส่งออกสินค้าและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

เศรษฐกิจไทยในระยะปานกลางในช่วงปี 2568 - 2570 มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี 2568 และ 2569 จะขยายตัวร้อยละ 2.9 - 3.9 (ค่ากลางร้อยละ 3.4) ขณะที่ในปี 2570 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) โดยมีแรงสนับสนุนสำคัญจากอุปสงค์ภายในประเทศที่มีแนวโน้มขยายตัวในเกณฑ์ดีทั้งการบริโภคและการลงทุน และการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของภาคการส่งออก สำหรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจยังมีแนวโน้มที่จะอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี 2568 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.2 - 2.2 และเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยในช่วงร้อยละ 1.3 - 2.3 และร้อยละ 1.4 - 2.4 ในปี 2569 และ 2570 ตามลำดับ ตามแนวโน้มการขยายตัวในเกณฑ์ดีของอุปสงค์ภายในประเทศ ส่วนดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะยังคงเกินดุลต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้าและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตารางที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจปีปฏิทิน 2565 - 2570

ปีปฏิทิน	2564	2565f	2566f	2567f	2568f	2569f	2570f
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	16,178.7	17,634.8	18,781.1	19,776.5	20,785.1	21,865.9	23,002.9
รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี)	7,255.0	7,172.3	7,448.4	8,047.5	8,561.9	8,990.1	9,581.5
อัตราการขยายตัวของ GDP (CVM, %)	1.5	3.2	3.5	3.8	3.4	3.4	3.3
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	(11.0)	(18.2)	5.6	16.4	21.8	23.2	25.2
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	(2.2)	(3.6)	1.1	2.9	3.6	3.7	3.7
เงินเฟ้อ (%)							
ดัชนีราคาผู้บริโภค	1.2	6.3	3.0	1.5	1.7	1.8	1.9
GDP Deflator	1.9	5.8	3.0	1.5	1.7	1.8	1.9
อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์ สรอ.)	32.0	35.2	36.0	35.0	34.5	34.5	34.0
ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล)	69.5	98.5	90.0	83.0	78.0	75.0	72.0

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2565

ส่วนที่ 2

สถานะและประมาณการการคลัง

สถานะและประมาณการการคลังประกอบด้วย รายได้รัฐบาลสุทธิ งบประมาณรายจ่าย ฐานะการคลังของรัฐบาล หนี้สาธารณะ เงินนอกงบประมาณ การระดมทุนในรูปแบบอื่นสำหรับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และการผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาลและความเสี่ยงทางการคลังที่สำคัญ ดังนี้

2.1 รายได้รัฐบาลสุทธิ

2.1.1 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565

ปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิ จำนวน 2,531,655 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 131,655 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.5 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 6.6 โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรสูงกว่าประมาณการ 290,331 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.5 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และมูลค่าการนำเข้า ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดิบดูไบและการอ่อนค่าของค่าเงินบาท ซึ่งส่งผลให้การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าประมาณการ ขณะที่การจัดเก็บรายได้ของกรมศุลกากรสูงกว่าประมาณการ 10,452 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.5 จากการจัดเก็บอากรขาเข้าที่สูงกว่าประมาณการเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิตต่ำกว่าประมาณการ 93,535 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.7 เนื่องจากมีการลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ - 30 กันยายน 2565 เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

ตารางที่ 2 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565^{1/}

หน่วย: ล้านบาท

ที่มาของรายได้	2565	เทียบจัดเก็บ 2564			เทียบ ปมก. 2565		
		จัดเก็บ 2564	จำนวน	ร้อยละ	ปมก. 2565	จำนวน	ร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,166,431	1,875,759	290,672	15.5	1,876,100	290,331	15.5
2. กรมสรรพสามิต	503,465	531,606	(28,141)	(5.3)	597,000	(93,535)	(15.7)
3. กรมศุลกากร	110,452	102,395	8,057	7.9	100,000	10,452	10.5
4. รวมรายได้ 3 กรม	2,780,348	2,509,760	270,588	10.8	2,573,100	207,248	8.1
5. รัฐวิสาหกิจ	143,658	160,070	(16,412)	(10.3)	142,800	858	0.6
6. หน่วยงานอื่น	147,266	159,398	(12,132)	(7.6)	169,800	(22,534)	(13.3)
6.1 ส่วนราชการอื่น	139,213	152,162	(12,949)	(8.5)	161,000	(21,787)	(13.5)
6.2 กรมธนารักษ์	8,053	7,236	817	11.3	8,800	(747)	(8.5)
7. รวมรายได้จัดเก็บ	3,071,272	2,829,228	242,044	8.6	2,885,700	185,572	6.4
8. หัก ^{2/}	406,949	338,444	68,505	20.2	374,700	32,249	8.6
9. รวมรายได้สุทธิ	2,664,323	2,490,784	173,539	7.0	2,511,000	153,323	6.1
10. จัดสรร VAT ให้ อบท. ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ	132,668	115,160	17,508	15.2	111,000	21,668	19.5
11. รายได้สุทธิหลังหักจัดสรร	2,531,655	2,375,624	156,031	6.6	2,400,000	131,655	5.5

หมายเหตุ: ^{1/} ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565 ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2565

^{2/} รายการหัก ได้แก่ การคืนภาษีของกรมสรรพากร การถอนคืนอากรของกรมศุลกากร การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อบจ. และการกันเงินชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก

ที่มา: กระทรวงการคลัง

2.1.2 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2566

ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2566 ตามเอกสารงบประมาณ เท่ากับ 2,490,000 ล้านบาท ต่ำกว่าการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565 จำนวน 41,655 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.6 ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2566 ได้สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ โดยคาดว่ารายได้รัฐบาลสุทธิจะขยายตัวต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2565 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวภายหลังที่มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างไรก็ดี คาดว่าการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิตจะต่ำกว่าประมาณการเนื่องจากคาดว่าจะยังคงมีการดำเนินมาตรการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 3 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2566

หน่วย: ล้านบาท

ที่มาของรายได้	ประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 2566	เทียบจัดเก็บ 2565		
		จัดเก็บ 2565 ^{1/}	จำนวน	ร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,029,100	2,166,431	(137,331)	(6.3)
2. กรมสรรพสามิต	567,000	503,465	63,535	12.6
3. กรมศุลกากร	105,500	110,452	(4,952)	(4.5)
4. รวมรายได้ 3 กรม	2,701,600	2,780,348	(78,748)	(2.8)
5. รัฐวิสาหกิจ	149,600	143,658	5,942	4.1
6. หน่วยงานอื่น	151,600	147,266	4,334	2.9
6.1 ส่วนราชการอื่น	143,400	139,213	4,187	3.0
6.2 กรมธนารักษ์	8,200	8,053	147	1.8
7. รวมรายได้จัดเก็บ	3,002,800	3,071,273	(68,473)	(2.2)
8. หัก ^{2/}	388,700	406,949	(18,249)	(4.5)
9. รวมรายได้สุทธิ	2,614,100	2,664,323	(50,223)	(1.9)
10. จัดสรร VAT ให้ อบท. ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ	124,100	132,668	(8,568)	(6.5)
11. รายได้สุทธิหลังหักจัดสรร	2,490,000	2,531,655	(41,655)	(1.6)

หมายเหตุ: ^{1/} ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2565 ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2565

^{2/} รายการหัก ได้แก่ การคืนภาษีของกรมสรรพากร การถอนคืนอากรของกรมศุลกากร การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อบจ. และการกันเงินชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก

ที่มา: กระทรวงการคลัง

2.1.3 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2567 - 2571

ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2567 - 2571 จัดทำขึ้นภายใต้ข้อสมมติฐานเศรษฐกิจในส่วนที่ 1 แนวโน้มการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วงที่ผ่านมา และนโยบายการคลังที่จะมีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในระยะปานกลาง โดยประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ เท่ากับ 2,757,000 2,867,000 2,953,000 3,041,000 และ 3,138,000 ล้านบาท ตามลำดับ ขยายตัวร้อยละ 10.7 4.0 3.0 3.0 และ 3.2 ตามลำดับ โดยการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลจะฟื้นตัวตามการบริโภคและการลงทุนในประเทศ รายได้ของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ตลอดจนการท่องเที่ยวหลังผ่อนคลายการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี รายได้รัฐบาลสุทธิมีแนวโน้มขยายตัวไม่สูงเท่าการขยายตัวของเศรษฐกิจเนื่องจากสมมติฐานการบริโภคในระยะปานกลางขยายตัวไม่สูงมากนัก ประกอบกับราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มลดลงและค่าเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นซึ่งจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าและอากรขาเข้าขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง นอกจากนี้ รายได้รัฐบาลอาจได้รับผลกระทบจากมาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าที่มีการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตและยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนและส่วนประกอบของยานยนต์ไฟฟ้า

ตารางที่ 4 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2567 - 2571

หน่วย: ล้านบาท

ที่มาของรายได้	2567			2568			2569			2570			2571		
	ปมก.	เทียบ ปมก. 2566		ปมก.	เทียบ ปมก. 2567		ปมก.	เทียบ ปมก. 2568		ปมก.	เทียบ ปมก. 2569		ปมก.	เทียบ ปมก. 2570	
		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,335,700	306,600	15.1	2,427,400	91,700	3.9	2,523,000	95,600	3.9	2,618,000	95,000	3.8	2,718,600	100,600	3.8
2. กรมสรรพสามิต	581,700	14,700	2.6	591,700	10,000	1.7	605,100	13,400	2.3	610,600	5,500	0.9	620,000	9,400	1.5
3. กรมศุลกากร	108,700	3,200	3.0	110,600	1,900	1.7	112,900	2,300	2.1	114,800	1,900	1.7	116,700	1,900	1.7
4. รวมรายได้ 3 กรม	3,026,100	324,500	12.0	3,129,700	103,600	3.4	3,241,000	111,300	3.6	3,343,400	102,400	3.2	3,455,300	111,900	3.3
5. รัฐวิสาหกิจ	145,000	(4,600)	(3.1)	157,000	12,000	8.3	161,000	4,000	2.5	166,000	5,000	3.1	171,000	5,000	3.0
6. หน่วยงานอื่น	158,300	6,700	4.4	171,300	13,000	8.2	162,700	(8,600)	(5.0)	161,200	(1,500)	(0.9)	160,800	(400)	(0.2)
6.1 ส่วนราชการอื่น	148,900	5,500	3.8	161,400	12,500	8.4	152,600	(8,800)	(5.5)	150,900	(1,700)	(1.1)	150,100	(800)	(0.5)
6.2 กรมธนารักษ์	9,400	1,200	14.6	9,900	500	5.3	10,100	200	2.0	10,300	200	2.0	10,700	400	3.9
7. รวมรายได้จัดเก็บ	3,329,400	326,600	10.9	3,458,000	128,600	3.9	3,564,700	106,700	3.1	3,670,600	105,900	3.0	3,787,100	116,500	3.2
8. หัก 1/	435,600	46,900	12.1	450,500	14,900	3.4	466,900	16,400	3.6	481,200	14,300	3.1	496,800	15,600	3.2
9. รวมรายได้สุทธิ	2,893,800	279,700	10.7	3,007,500	113,700	3.9	3,097,800	90,300	3.0	3,189,400	91,600	3.0	3,290,300	100,900	3.2
10. จัดสรร VAT ให้ อบท. ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ	136,800	12,700	10.2	140,500	3,700	2.7	144,800	4,300	3.1	148,400	3,600	2.5	152,300	3,900	2.6
11. รายได้สุทธิหลังหักจัดสรร	2,757,000	267,000	10.7	2,867,000	110,000	4.0	2,953,000	86,000	3.0	3,041,000	88,000	3.0	3,138,000	97,000	3.2

หมายเหตุ: 1/ รายการหัก ได้แก่ การคืนภาษีของกรมสรรพากร การถอนคืนอากรของกรมศุลกากร การจัดสรรรายได้จากมูลค่าเพิ่มให้ อบจ. และการกันเงินชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก

ที่มา: กระทรวงการคลัง

2.2 งบประมาณรายจ่าย

2.2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,185,000.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 85,000.0 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.74 จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ จำนวน 2,402,539.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 29,530.2 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.24 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.43 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งไว้จำนวน 596.7 ล้านบาท) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งไว้จำนวน 24,978.6 ล้านบาท) รายจ่ายลงทุน จำนวน 689,479.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 77,546.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.67 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.65 ของวงเงินงบประมาณ และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ จำนวน 100,000.0 ล้านบาทเท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.14 ของวงเงินงบประมาณ โดยมีประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิเท่ากับ 2,490,000.0 ล้านบาท

ตารางที่ 5 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2566

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ปีงบประมาณ 2565			ปีงบประมาณ 2566		
	จำนวน	เพิ่ม/ลด จากปี 2564		จำนวน	เพิ่ม/ลด จากปี 2565	
		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
1. วงเงินงบประมาณรายจ่าย	3,100,000.0	(185,962.5)	(5.66)	3,185,000.0	85,000.0	2.74
- สัดส่วนต่อ GDP	17.58			16.96		
1.1 รายจ่ายประจำ	2,373,009.5	(164,642.8)	(6.49)	2,402,539.7	29,530.2	1.24
- สัดส่วนต่องบประมาณ	76.55			75.43		
1.2 รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง	596.7	596.7	100.00	-	(596.7)	(100.0)
- สัดส่วนต่องบประมาณ	0.02			-		
1.3 รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย	24,978.6	24,978.6	100.00	-	(24,978.6)	(100.00)
- สัดส่วนต่องบประมาณ	0.81			-		
1.4 รายจ่ายลงทุน	611,933.4	(37,376.8)	(5.76)	689,479.9	77,546.5	12.67
- สัดส่วนต่องบประมาณ	19.74			21.65		
1.5 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้	100,000.0	1,000.0	1.01	100,000.0	-	-
- สัดส่วนต่องบประมาณ	3.22			3.14		
2. รายได้	2,400,000.0	(277,000.0)	(10.35)	2,490,000.0	90,000.0	3.75
- สัดส่วนต่อ GDP	13.61			13.26		
3. วงเงินกู้เพื่อการชดเชยการขาดดุล	700,000.0	91,307.5	14.95	695,000.0	(5,000.0)	(0.71)
- สัดส่วนต่อ GDP	3.97			3.70		
4. กรอบวงเงินกู้สูงสุดเพื่อชดเชยการขาดดุลตาม พ.ร.บ. หนี้สาธารณะ	700,000.0			717,000.0		
5. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	17,634,800.0	1,456,081.0	9.00	18,781,100.0	1,146,300.0	6.50

หมายเหตุ: 1. ปีงบประมาณ 2566 รายจ่ายลงทุน จำนวน 689,479.9 ล้านบาท รวมรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ที่เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เงินเพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7,019.6 ล้านบาท (จากรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้รวม จำนวน 100,000.0 ล้านบาท)

2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปี 2565 ตามแถลงภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สามของปี 2565 และแนวโน้มปี 2565 - 2566 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2565

ที่มา: 1. สำนักงบประมาณ

2. กระทรวงการคลัง

3. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.2 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2571

สมมติฐานในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย

1) กำหนดการจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้มีรายได้ คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549

2) สัดส่วนงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นร้อยละ 2.0 - 3.5 ของวงเงินงบประมาณ

3) บริหารจัดการหนี้สาธารณะให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังและเหมาะสมกับกำลังเงินของประเทศ โดยกำหนดการจ่ายคืนต้นเงินกู้มีสัดส่วนร้อยละ 2.5 - 4.0 ของวงเงินงบประมาณ

4) ควบคุมค่าใช้จ่ายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรให้มีอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 4.0 โดยใช้มาตรการในการกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณนำเงินรายได้มาสมทบค่าใช้จ่าย

จากสมมติฐานข้างต้น ประมาณการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2571 แสดงได้ในตาราง มีดังนี้

ตารางที่ 6 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2571

หน่วย: ล้านบาท					
ปีงบประมาณ	2567	2568	2569	2570	2571
งบประมาณรายจ่าย	3,350,000	3,457,000	3,568,000	3,682,000	3,800,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	5.2	3.2	3.2	3.2	3.2

ที่มา: สำนักงบประมาณ

2.3 ฐานะการคลังของรัฐบาล

2.3.1 ฐานะการคลังของรัฐบาลปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565)

ฐานะการคลังปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 2,550,799 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนหน้า จำนวน 101,081 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.1) โดยการนำส่งรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคลของกรมสรรพากรสูงกว่าปีก่อนหน้าเป็นสำคัญ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และการค้าระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การนำส่งรายได้ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันของกรมสรรพสามิตต่ำกว่าปีก่อนหน้า เนื่องจากมีการลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

ในขณะที่การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 3,146,241 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนหน้า จำนวน 62,412 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.9) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,932,563 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 94.6 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีก่อนหน้าร้อยละ 2.6 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 213,678 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนหน้าร้อยละ 8.7

จากผลการนำส่งรายได้และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในปีงบประมาณ 2565 ส่งผลให้รัฐบาลขาดดุล จำนวน 645,911 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 595,442 ล้านบาท และขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 50,469 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากถอนเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิ จำนวน 38,310 ล้านบาท และการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจ

กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 สหิติ จำนวน 12,787 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 681,183 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 35,272 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 624,019 ล้านบาท (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2565

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้นำส่งคลัง	2,550,799	2,449,718	101,081	4.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,146,241	3,208,653	(62,412)	(1.9)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,932,563	3,012,156	(79,593)	(2.6)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	213,678	196,497	17,181	8.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	(595,442)	(758,935)	163,493	21.5
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(50,469)	39,186	(89,655)	(228.8)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(645,911)	(719,749)	73,838	10.3
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	681,183	736,392	(55,209)	(7.5)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	35,272	16,643	18,629	111.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	624,019	588,747	35,272	6.0

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2.3.2 คาดการณ์ฐานะการคลังของรัฐบาลปีงบประมาณ 2566

สำหรับปีงบประมาณ 2566 หากการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิเป็นไปตามประมาณการ คาดว่ารัฐบาลจะมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 2,490,000 ล้านบาท ต่ำกว่าปีงบประมาณ 2565 จำนวน 60,799 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.4) และคาดว่าจะมีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น จำนวน 3,143,025 ล้านบาท ต่ำกว่าปีงบประมาณ 2565 จำนวน 3,216 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.1) ประกอบด้วย รายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,962,050 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.0 ของวงเงินงบประมาณ (3,185,000 ล้านบาท) สูงกว่าปีก่อนหน้าร้อยละ 1.0 และรายจ่ายปีก่อน จำนวน 180,975 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.0 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (190,500 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีก่อนหน้าร้อยละ 15.3 ส่งผลให้ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด คาดว่า จะขาดดุล 707,181 ล้านบาท ทั้งนี้ คาดว่ารัฐบาลจะบริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 695,000 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 12,181 ล้านบาท คาดว่าเงินคงคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2566 จะมีจำนวนทั้งสิ้น 611,838 ล้านบาท (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 คาดการณ์ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2566

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	คาดการณ์ 2566	2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้นำส่งคลัง	2,490,000	2,550,799	(60,799)	(2.4)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,143,025	3,146,241	(3,216)	(0.1)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,962,050	2,932,563	29,487	1.0
2.2 รายจ่ายปีก่อน	180,975	213,678	(32,703)	(15.3)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(653,025)	(595,442)	(57,583)	9.7
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(54,156)	(50,469)	(3,687)	7.3
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(707,181)	(645,911)	(61,270)	9.5
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	695,000	681,183	13,817	2.0
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(12,181)	35,272	(47,453)	(134.5)
8. เงินคงคลังต้นงวด	624,019	588,747	35,272	6.0
9. เงินคงคลังปลายงวด	611,838	624,019	(12,181)	(2.0)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ เดือนธันวาคม 2565

2.3.3 ประมาณการฐานะการคลังของรัฐบาลปีงบประมาณ 2567 - 2571

สมมติฐานในการประมาณการฐานะการคลังของรัฐบาล ปีงบประมาณ 2567 - 2571 ประกอบด้วย

- (1) ประมาณการรายได้นำส่งคลังเท่ากับประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ
 - (2) อัตราการเบิกจ่าย
 - (2.1) รายจ่ายปีปัจจุบัน ร้อยละ 93.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 - (2.2) รายจ่ายปีก่อน ร้อยละ 95.0 ของวงเงินงบประมาณที่กันไว้เบิกเหลือในปี
- โดยมีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ประมาณการฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2567 - 2571

หน่วย: ล้านบาท

	ประมาณการ ปีงบประมาณ 2567	ประมาณการ ปีงบประมาณ 2568	ประมาณการ ปีงบประมาณ 2569	ประมาณการ ปีงบประมาณ 2570	ประมาณการ ปีงบประมาณ 2571
1. รายได้นำส่งคลัง	2,757,000	2,867,000	2,953,000	3,041,000	3,138,000
2. รายจ่าย	3,319,738	3,429,829	3,539,920	3,653,058	3,770,108
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,115,500	3,215,010	3,318,240	3,424,260	3,534,000
2.2 รายจ่ายปีก่อน	204,238	214,819	221,680	228,798	236,108
3. ดุลเงินงบประมาณ	(562,738)	(562,829)	(586,920)	(612,058)	(632,108)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	33,759	0.0	0.0	0.0	0.0
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(528,979)	(562,829)	(586,920)	(612,058)	(632,108)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	593,000	590,000	615,000	641,000	662,000
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	64,021	27,171	28,080	28,942	29,892
8. เงินคงคลังต้นงวด	611,838	675,859	703,030	731,110	760,052
9. เงินคงคลังปลายงวด	675,859	703,030	731,110	760,052	789,944

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ณ เดือนธันวาคม 2565

2.4 หนี้สาธารณะ

2.4.1 สถานะหนี้สาธารณะปีงบประมาณ 2565

ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565 มีจำนวน 10,373,938 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.41 ของ GDP โดยเป็นหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง 8,491,060 ล้านบาท หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) 672,614 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจ 955,633 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน รัฐบาลค้ำประกัน 248,108 ล้านบาท และหนี้หน่วยงานของรัฐ 6,523 ล้านบาท (ตารางที่ 10)

หนี้สาธารณะคงค้าง จำนวน 10,373,938 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหนี้ในประเทศ 10,196,869 ล้านบาท หรือร้อยละ 98.29 และหนี้ต่างประเทศ 177,069 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.71 ของยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ทั้งนี้ หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือจะเป็นหนี้ระยะยาว 8,868,262 ล้านบาท หรือร้อยละ 85.49 และหนี้ระยะสั้น 1,505,676 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.51 ของยอดหนี้สาธารณะคงค้าง

ตารางที่ 10 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565

รายการ	ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565	หน่วย: ล้านบาท
		สัดส่วนต่อ GDP
หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	8,491,060	49.45
หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)	672,614	3.92
หนี้รัฐวิสาหกิจ	955,633	5.56
หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	248,108	1.44
หนี้หน่วยงานรัฐ	6,523	0.04
รวม	10,373,938	60.41

หมายเหตุ: 1) รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน หมายถึง รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ และธุรกิจประกันสินเชื่อ
2) เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2565 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประกาศตัวเลข GDP ปี 2565 เท่ากับ 17,634.80 พันล้านบาท และ GDP ประมาณการ ปี 2566 เท่ากับ 18,781.10 พันล้านบาท
3) GDP ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 คำนวณ ดังนี้ GDP ไตรมาส 4 ปี 2564 + GDP ไตรมาส 1-3 ปี 2565 เท่ากับ 17,171.17 พันล้านบาท
ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

2.4.2 แผนความต้องการเงินกู้ระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2566 - 2570)

แผนความต้องการเงินกู้ระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2566 - 2570) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 898,225 ล้านบาท (โดยไม่นับรวมวงเงินการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล)

ตารางที่ 11 แผนความต้องการกู้เงินระยะปานกลางปีงบประมาณ 2566 - 2570

	แผนความต้องการกู้เงินระยะปานกลาง				
	2566	2567	2568	2569	2570
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	144,220	261,757	245,168	160,892	86,187

หมายเหตุ: ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 27 กันยายน 2565

ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จากสมมติฐานทางเศรษฐกิจ รายได้รัฐบาลสุทธิ งบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งแผนความต้องการกู้เงินระยะปานกลาง ส่งผลให้หนี้สาธารณะคงค้างในปีงบประมาณ 2566 - 2571 แสดงได้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 หนี้สาธารณะคงค้าง สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP
และงบชำระหนี้ต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	2571
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,161,778	11,879,863	12,573,606	13,209,264	13,796,678	14,484,714
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	60.64	61.35	61.78	61.69	61.25	61.13
งบชำระหนี้ต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปี	9.63	11.99	13.15	14.20	15.17	16.24
• ต้นเงินกู้/งบประมาณรายจ่ายประจำปี	3.14	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
• ดอกเบี้ย/งบประมาณรายจ่ายประจำปี	6.49	7.99	9.15	10.20	11.17	12.24

หมายเหตุ: ปรับปรุงจากแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ 2566 เพื่อใช้ในการประมาณการ ซึ่งประกอบด้วยการกู้เงินของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
ที่มา: กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ

2.4.3 แนวทางการบริหารหนี้สาธารณะ

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570) กำหนดให้รัฐบาลต้องดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อแก้ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมถึงการกู้เงินในกรณีที่รายจ่ายสูงกว่ารายได้ในช่วงปีที่ผ่านมา ส่งผลให้รัฐบาลมีความจำเป็นในการระดมทุนเพิ่มขึ้น โดยความต้องการเงินกู้ระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2566 - 2570) มีวงเงินรวมทั้งสิ้น 4,771,405 ล้านบาท ประกอบด้วยการกู้เงินของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ (878,693 ล้านบาท) และการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ (3,564,000 ล้านบาท) ทั้งนี้ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) มีภารกิจที่สำคัญในการกู้เงินให้ครบตามความต้องการในแต่ละปีเพื่อตอบสนองนโยบายการคลังดังกล่าว และกำกับติดตามให้หนี้สาธารณะมีความยั่งยืนภายใต้ พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งได้กำหนดกรอบเพดานสัดส่วนตัวชี้วัดทางการคลังในการบริหารหนี้สาธารณะไว้ 5 ด้าน โดยสถานะ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 ยังอยู่ภายใต้เพดานที่กำหนดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 60.41 โดยเพดานกำหนดไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 70 เพื่อควบคุมให้การก่อหนี้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจสอดคล้องกับระดับรายได้ของประเทศในแต่ละช่วงเวลา

2) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ อยู่ที่ร้อยละ 29.27 โดยเพดานกำหนดไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 35 เพื่อควบคุมให้ภาระหนี้ของรัฐบาลและหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลรับภาระทั้งในส่วนของภาระดอกเบี้ยจ่ายและเงินต้นที่ครบกำหนดสอดคล้องกับประมาณการรายได้ของรัฐบาล

3) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด อยู่ที่ร้อยละ 1.71 โดยเพดานกำหนดไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 10 เพื่อควบคุมการก่อหนี้ต่างประเทศที่ถือเป็นหนี้สาธารณะไม่ให้ออกเกินจนอาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

4) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการของประเทศ อยู่ที่ร้อยละ 0.06 โดยเพดานกำหนดไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 5 เพื่อควบคุมการชำระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้สอดคล้องกับความสามารถในการหารายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

5) สัดส่วนงบประมาณเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระการชำระหนี้ อยู่ที่ร้อยละ 3.22 โดยกำหนดกรอบวินัยในการชำระคืนต้นเงินกู้ของหนี้ที่รัฐบาลรับภาระไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5 แต่ไม่เกินร้อยละ 4 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อป้องกันไม่ให้อำนาจการชำระหนี้ที่ควรจะต้องชำระในแต่ละปีงบประมาณออกไปในอนาคต

ในขณะเดียวกันกระทรวงการคลังได้กำกับและติดตามต้นทุนการกู้เงินอันได้แก่ ภาระดอกเบี้ยจ่ายของหนี้รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลรับภาระซึ่งเป็นภาระต่องบประมาณในส่วนงบรายจ่ายประจำไม่ให้ออกเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการจัดสรรงบประมาณในหมวดอื่น ๆ เช่น งบลงทุนของรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ สบн. ได้กำหนดเกณฑ์ภายในโดยกำหนดให้สัดส่วนภาระดอกเบี้ยจ่ายของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งอ้างอิงจากเกณฑ์ของบริษัทย่อยอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศ โดยสถานะ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 อยู่ที่ร้อยละ 8.29 ซึ่งยังอยู่ภายใต้เกณฑ์ภายในที่กำหนด

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังโดย สบн. ได้จัดทำกลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะระยะปานกลาง (Medium Term Debt Management Strategy: MTDS)¹ เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางการกู้เงินผ่านการกำหนดสัดส่วนหนี้เป้าหมายในระยะปานกลาง (Target Debt Composition) ที่คำนึงถึงต้นทุนและความเสี่ยง (Cost-Risk tradeoff) โดยคำนึงวัตถุประสงค์ในการบริหารหนี้ 3 ประการ ได้แก่ การกู้เงินได้ครบตามความต้องการกู้เงิน การกู้เงินให้มีความเสี่ยงต่ำภายใต้ต้นทุนที่เหมาะสม และการพัฒนาตลาดตราสารหนี้และครอบคลุมความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอัตราแลกเปลี่ยน ด้านอัตราดอกเบี้ย และด้านการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ การกู้เงินที่เน้นความเสี่ยงต่ำในอดีตทั้งการกู้เงินในประเทศเป็นหลักผ่านการออกพันธบัตรรัฐบาล และการทยอยปิดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนของเงินกู้ต่างประเทศ ส่งผลให้ Portfolio หนี้รัฐบาลมีภูมิคุ้มกันสามารถรองรับปัจจัยต่าง ๆ และการกู้เงินที่ไม่คาดคิดในอนาคตได้

ที่ผ่านมากระทรวงการคลังเผชิญความท้าทายในการดำเนินนโยบายการคลังในสภาวะวิกฤติและปัจจัยที่ไม่คาดคิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ความต้องการกู้เงินสูงกว่าในสภาวะปกติเป็นเท่าตัว สบн. จึงได้ดำเนินกลยุทธ์การระดมทุนโดยการกระจายเครื่องมือการกู้เงินเพื่อให้สามารถระดมทุนได้ครบตามความต้องการกู้เงินรวมถึงคำนึงถึงความต้องการของนักลงทุนและผลกระทบต่อตลาดการเงินในประเทศอันได้แก่ตลาดตราสารหนี้ซึ่งเป็นหนึ่งในเสาหลักในการระดมทุน โดยไม่ให้การกู้เงินของรัฐบาลส่งผลให้อัตราผลตอบแทนในตลาดตราสารหนี้สูงเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการระดมทุนของภาคเอกชนผ่านการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับธนาคารแห่งประเทศไทยและการปรับอุปทานของพันธบัตรรัฐบาล ทั้งการเพิ่มเครื่องมือการกู้เงินใหม่ ทั้งนี้ การใช้เครื่องมือการกู้เงินระยะสั้นที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ Portfolio หนี้รัฐบาลมีความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้

สำหรับในปีงบประมาณ 2565 สบн. ได้ทบทวน MTDS และจัดทำกลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะในระยะปานกลางสำหรับปีงบประมาณ 2566 - 2570 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะในการประชุม ครั้งที่ 3/2565 ในวันที่ 22 สิงหาคม 2565 ได้แก่ การคงกลยุทธ์การกู้เงินและคงกรอบ MTDS โดยเน้นกระจายเครื่องมือการกู้เงินเพื่อรองรับความผันผวนและผลกระทบต่อ yield ในประเทศในอนาคต พร้อมกับยืดอายุเครื่องมือในการระดมทุน (Lengthening Duration) และการทยอยปรับโครงสร้างหนี้เพื่อลดความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ของหนี้รัฐบาล รวมถึงการติดตามความเสี่ยงและสถานะตลาดการเงินอย่างใกล้ชิด

¹ MTDS เป็นแนวปฏิบัติสากลที่ธนาคารโลก (World Bank) แนะนำให้ Debt Management Office ในแต่ละประเทศจัดทำเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางการกู้เงิน ทั้งนี้ สบн. ได้จัดทำ MTDS ครั้งแรกในปีงบประมาณ 2560 ได้แก่ กลยุทธ์การบริหารหนี้ระยะกลาง ปีงบประมาณ 2561 - 2565 โดยมีกรอบทบทวน MTDS ทุกปีเพื่อประเมินว่ากลยุทธ์การกู้เงินสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานะตลาดการเงินและปัจจัยเศรษฐกิจ ทั้งนี้ การจัดทำและการทบทวน MTDS ได้ผ่านความเห็นชอบโดยคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ

2.5 เงินนอกงบประมาณ

เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนอกจากเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบฯ และเงินเหลื่อมจ่ายปีเก่าส่งคืน ในส่วนสถานะเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เงินหมุนเวียน และเงินฝากกระทรวงการคลัง

2.5.1 เงินหมุนเวียน

เงินที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกิจการซึ่งอนุญาตให้นำรายรับสมทบไว้ใช้จ่ายได้ ปัจจุบันมีเงินหมุนเวียนจำนวนทั้งสิ้น 114 พัน จัดแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ (1) เพื่อการกู้ยืม (2) เพื่อการจำหน่ายและผลิต (3) เพื่อการบริการ (4) เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม และ (5) เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม โดยข้อมูลวันที่ 17 ตุลาคม 2565 เงินหมุนเวียนมีฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงาน (ข้อมูลเบื้องต้น) ดังนี้

ตารางที่ 13 ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของเงินหมุนเวียนปีงบประมาณ 2565

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
สินทรัพย์	4,799,209	100.0
หนี้สิน	2,028,301	42.3
ทุน	2,770,908	57.7
รายได้	722,697	100.0
ค่าใช้จ่าย	681,494	94.3
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	41,203	5.7

หมายเหตุ: สินทรัพย์ที่มีลักษณะสภาพคล่อง ประกอบด้วย

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	377,423	9.5
เงินลงทุนระยะสั้น	1,121,350	28.1
เงินลงทุนระยะยาว	2,491,356	62.4
รวม	3,990,129	100.0
สินทรัพย์เงินหมุนเวียน		
สินทรัพย์ที่มีลักษณะสภาพคล่องและเงินลงทุน	3,990,129	83.1
สินทรัพย์อื่นที่นอกเหนือจากสภาพคล่องและเงินลงทุน	809,079	16.9
รวม	4,799,208	100.0

หมายเหตุ: เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด คือ เงินสด เงินฝากคลัง และเงินฝากธนาคาร (เงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.5.2 เงินฝากกระทรวงการคลัง

เงินฝากกระทรวงการคลัง หมายถึง เงินที่กระทรวงการคลังรับฝากไว้และจ่ายคืนตามคำขอของผู้ฝาก ประกอบด้วย เงินฝากคลังของส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐ จำนวน 17 ประเภท คือ (1) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ (2) เงินอุดหนุน/เงินบริจาค (3) เงินบำรุง/เงินรายรับสถานศึกษา (4) เงินบำรุงโรงพยาบาล/เงินรายรับสถานพยาบาล (5) เงินฝากบูรณะทรัพย์สิน (6) เงินฝากค่าใช้จ่ายเก็บ

ภาษีท้องถิ่น (7) เงินรายได้จากการดำเนินงาน (8) เงินประกันสัญญา/เงินมัดจำ (9) เงินดอกเบี้ยกลางศาล/ค่าธรรมเนียมศาล/ค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี (10) เงินกู้ (11) เงินท้องถิ่น (12) เงินฝากผลพลอยได้ (13) เงินเพื่อประโยชน์การศึกษา (14) เงินสินบนรางวัล (15) เงินฝากต่าง ๆ (16) เงินรับฝากเพื่อรอจัดสรร/รอถอนคืน และ (17) เงินฝากวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่ไม่เข้าประเภทที่จัดไว้

โดยข้อมูล ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2565 ยอดบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลัง (ข้อมูลเบื้องต้นจากระบบ GFMS) ดังนี้

ตารางที่ 14 เงินฝากกระทรวงการคลังปีงบประมาณ 2565

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ส่วนกลาง	254,016	74.8
ส่วนภูมิภาค	85,530	25.2
รวม	339,546	100.0

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.5.3 เงินนอกงบประมาณ

ตารางที่ 15 เงินนอกงบประมาณปีงบประมาณ 2565

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
สินทรัพย์ (ทุนหมุนเวียน)	4,799,209	93.4
เงินฝากกระทรวงการคลัง (หน่วยงานของรัฐ)	339,546	6.6
รวม	5,138,755	100.0

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.6 การระดมทุนในรูปแบบอื่นสำหรับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

2.6.1 การร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP)

PPP ถือเป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐในปัจจุบัน ซึ่งช่วยให้รัฐสามารถพัฒนาโครงการลงทุนต่าง ๆ ได้รวดเร็วและมีคุณภาพ โดยเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือกในการลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่ช่วยลดภาระงบประมาณและภาระการคลังในระยะยาวของรัฐ และทำให้รัฐสามารถนำเงินงบประมาณไปพัฒนาโครงการอื่น ๆ หรือให้บริการประชาชนในส่วนอื่น ๆ ที่จำเป็นเพิ่มเติมได้มากขึ้น เช่น โครงการด้านการศึกษาหรือสาธารณสุข โดยการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในรูปแบบ PPP จะเป็นการแบ่งรับภาระหน้าที่และความเสี่ยงในการดำเนินโครงการระหว่างรัฐและเอกชน ตลอดอายุของโครงการ โดยให้เอกชนมาร่วมดำเนินการและแบ่งรับหน้าที่และความเสี่ยงในส่วนที่สามารถทำได้ดีกว่า/หรือต้นทุนต่ำกว่ารัฐ เช่น ความเสี่ยงด้านรายได้ ความเสี่ยงด้านการก่อสร้างล่าช้า เป็นต้น และรัฐจะเป็นผู้รับความเสี่ยงในส่วนที่รัฐสามารถจัดการได้ดีกว่าในบางเรื่อง เช่น ความเสี่ยงด้านการจัดหาที่ดิน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ความรู้ความเชี่ยวชาญ รวมถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ของภาคเอกชนจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนช่วยให้การพัฒนาโครงการมีความรวดเร็ว และสามารถเปิดให้บริการได้ตามแผนงานที่วางไว้

ทั้งนี้ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13 ในหมวดหมู่ที่ 5 ได้มีการมุ่งเน้นให้ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยประเทศไทยต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนเพื่อเป็นประตูการค้าการลงทุนและฐานเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาค (กลยุทธ์ที่ 2) รวมทั้งต้องสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินการจะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการประเมินประสิทธิภาพและความสำเร็จที่ชัดเจน รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการด้านการค้า การลงทุน และภาคบริการขนส่งมีบทบาทในการให้บริการมากขึ้น (กลยุทธ์ย่อยที่ 2.7) นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ได้มีมติเห็นชอบมาตรการในการแก้ไขกรณีงบประมาณรายจ่ายลงทุนมีจำนวนน้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ซึ่งเป็นการเพิ่มแหล่งเงินลงทุนของประเทศในช่องทางอื่น นอกเหนือจากงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้การลงทุนของประเทศครอบคลุมการลงทุนจากทุกแหล่งเงิน และสามารถกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562 (พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี 2562) ยังได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน (แผนร่วมลงทุนฯ) ที่สอดคล้องกับนโยบายและทิศทางที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำขึ้น และกำหนดให้การดำเนินการภายใต้ พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี 2562 ต้องเป็นไปเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนตามมาตรา 6 ซึ่งรวมถึงในเรื่องความสอดคล้องกับแผนร่วมลงทุนฯ และการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย ทั้งนี้ แผนร่วมลงทุนฯ จะช่วยให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบแนวนโยบายที่ชัดเจนและแน่นอนในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ รวมทั้งสร้างความสนใจและดึงดูดให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการร่วมลงทุนภายใต้แผนดังกล่าว เพื่อลดข้อจำกัดการลงทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกู้จากภาครัฐ ตลอดจนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนจากความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และนวัตกรรมของเอกชนในการให้บริการสาธารณะ

ทั้งนี้ แผนร่วมลงทุนฯ พ.ศ. 2563 - 2570 (ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2565) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (คณะกรรมการนโยบายฯ) ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2565 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2565 มีรายการโครงการร่วมลงทุนรวมจำนวน 117 โครงการ งบประมาณการมูลค่าลงทุนรวม 1,146,303 ล้านบาท ประกอบด้วย 1) โครงการในกลุ่มที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน (High Priority PPP Project) จำนวน 21 โครงการ งบประมาณการมูลค่าลงทุนรวม 597,666 ล้านบาท 2) โครงการกลุ่มทั่วไป (Normal PPP Project) จำนวน 11 โครงการ งบประมาณการมูลค่าลงทุนรวม 240,439 ล้านบาท และ 3) โครงการกลุ่มที่อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมในการร่วมลงทุน (PPP Initiative) จำนวน 85 โครงการ งบประมาณการมูลค่าลงทุนรวม 308,198 ล้านบาท ซึ่งในมูลค่าเงินลงทุนรวมตามแผนร่วมลงทุนฯ ข้างต้น เป็นประมาณการมูลค่าเงินลงทุนของเอกชนรวมจำนวน 572,819 ล้านบาท โดยสำหรับแนวทางการติดตามผลการดำเนินการตามแผนร่วมลงทุนฯ กำหนดให้กระทรวงเจ้าสังกัดรายงานสรุปผลการดำเนินการ ความคืบหน้าและปัญหาของรายการโครงการตามแผนร่วมลงทุนฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายฯ ปีละ 2 ครั้ง เพื่อใช้ในการกำกับติดตามการดำเนินโครงการร่วมลงทุนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานต่อไป

2.6.2 กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFFIF)

TFFIF เป็นกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานกลางของภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 โดยมีหลักการในการจัดตั้ง TFFIF ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 ดังนี้

1) เพื่อสนับสนุนการลงทุนในกิจการโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

2) เพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

3) เพื่อลดภาระทางการคลังของภาครัฐในการระดมทุนเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

4) เพื่อเป็นช่องทางให้นักลงทุนและผู้มีเงินออมสามารถลงทุนในทรัพย์สินของภาครัฐที่มีคุณภาพ

5) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ โดยเป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์ทางเลือกในการลงทุนผ่านตลาดทุน

อนึ่ง ปัจจัยที่จะทำให้การระดมทุนผ่าน TFFIF ประสบความสำเร็จ จะต้องอาศัย 2 ปัจจัยควบคู่กัน ได้แก่

1) หน่วยงานภาครัฐมีโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่จะพัฒนาที่ชัดเจน และมีความพร้อมในการลงทุนทันที

2) หน่วยงานภาครัฐมีโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิม (Brownfield) และมีกระแสรายได้ที่มั่นคงอย่างต่อเนื่อง

TFFIF จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 และได้มีการเสนอขายหน่วยลงทุนต่อนักลงทุนทั่วไปครั้งแรก (Initial Public Offering: IPO) โดยมีมูลค่าการเสนอขาย จำนวน 44,700 ล้านบาท จากการลงทุนในรายได้ค่าผ่านทางจากโครงการทางพิเศษฉลองรัชและโครงการทางพิเศษบูรพาวิถีของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ผ่านสัญญา Revenue Transfer Agreement (RTA) ในสัดส่วนร้อยละ 45 ของรายได้ เป็นระยะเวลา 30 ปี ซึ่ง กทพ. จะนำเงินจากการระดมทุนดังกล่าวไปพัฒนาโครงการทางพิเศษพระราม 3 - ดาวคะนอง - วงแหวนรอบนอกด้านตะวันตก (โครงการทางพิเศษพระราม 3) และโครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือตอน N2 และ E - W Corridor ด้านตะวันออก (โครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือ ตอน N2) ซึ่ง ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2565 TFFIF มีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ 53,519 ล้านบาท โดย TFFIF จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญเพื่อระดมทุนมาพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้ กทพ. ได้รับเงินจากการระดมทุนผ่าน TFFIF จำนวน 44,811 ล้านบาท ซึ่ง กทพ. นำเงินที่ได้จากการระดมทุนไปพัฒนาในโครงการทางพิเศษพระราม 3 และโครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือตอน N2 โดยมีแผนการใช้จ่ายเงินตั้งแต่ปี 2563 - 2570 รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 16 แผนการใช้เงินของ TFFIF ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2570

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
โครงการทางพิเศษ พระราม 3	1,974.4	3,545.1	5,400.9	8,156.3	7,246.6	4,113.7	-	-	30,437.0
โครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือ ตอน N2	-	-	-	-	5,023.2	7,952.4	3,857.5	126.9	16,960.0
รวมค่าก่อสร้าง	1,974.4	3,545.1	5,400.9	8,156.3	12,269.8	12,066.1	3,857.5	126.9	47,397.0

หมายเหตุ: 1. คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560 มีมติอนุมัติให้ กทพ. ดำเนินโครงการทางพิเศษพระราม 3 โดยมีวงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 31,244 ล้านบาท แบ่งเป็นค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน 807 ล้านบาท และค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงาน 30,437 ล้านบาท โดยให้ กทพ. ใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่าน TFFIF ไปชำระค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงาน

2. โครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือ ตอน N2 ยังไม่ได้เริ่มดำเนินโครงการ ทั้งนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงแผนการใช้เงินโดยจะนำไปใช้ในโครงการฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี ระยะที่ 1 (ช่วงจุดซัดติ-ถนนลำลูกกา) ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการ กทพ. ในเดือน ธันวาคม 2565

ที่มา: คณะกรรมการ กทพ. เห็นชอบเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2565

2.6.3 ประมาณการงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจปี 2566 - 2570

ประมาณการงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจปี 2566 - 2570 ของรัฐวิสาหกิจ 43 แห่ง ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำกับติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุน ประกอบด้วย รัฐวิสาหกิจปีงบประมาณจำนวน 34 แห่ง และรัฐวิสาหกิจปีปฏิทินจำนวน 9 แห่ง มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 17 ประมาณการงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจปี 2566 - 2570

หน่วย: ล้านบาท

รัฐวิสาหกิจ	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ปีงบประมาณ 34 แห่ง	147,410	308,490	237,908	117,871	50,667
ปีปฏิทิน 9 แห่ง	153,458	196,789	198,394	198,817	185,903
รวม	300,868	505,279	436,302	316,688	236,570

หมายเหตุ: 1. แผนลงทุนล่วงหน้าปี 2567 - 2570 ของการยางแห่งประเทศไทยและองค์การการค้า มาจากเอกสารประกอบ การพิจารณากรอบงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2566 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

2. แผนลงทุนล่วงหน้าปี 2566 - 2570 ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างปรับปรุง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี ข้อมูลแผนลงทุนปี 2570

ที่มา: 1. ข้อมูลแผนลงทุนปี 2566 เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 และ พ.ร.บ. งบประมาณ ปี 2566

2. ข้อมูลแผนลงทุนปี 2567 - 2570 มาจากระบบ GFMS-SOE ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565 และการประสานงาน กับรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 21 กันยายน 2565

2.7 ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาลและความเสี่ยงทางการเงินการคลังที่สำคัญ

2.7.1 ภาระผูกพันโดยตรง (Direct Liabilities) เป็นภาระผูกพันของรัฐบาลที่มีกฎหมาย สัญญา หรือข้อตกลงที่รัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณให้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย

1) หนี้สาธารณะที่รัฐบาลรับภาระ (ในการชำระเงินต้น และ/หรือ ดอกเบี้ย) ประกอบด้วย (1) หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง จำนวน 8,131,552 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลกู้ให้กู้ต่อและรับภาระ จำนวน 320,948 ล้านบาท และ (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกันและรับภาระ จำนวน 241,289 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2566 สัดส่วนรายจ่ายเพื่อชำระดอกเบี้ยต่อบริมาณรายจ่ายประจำปี อยู่ที่ร้อยละ 6.03 โดยคาดว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามจากประมาณการหนี้ที่เพิ่มขึ้นตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570)

2) ภาระผูกพันที่มาจากสวัสดิการด้านหลักประกันสุขภาพ ประกันสังคม และบำเหน็จบำนาญ² ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลมีภาระในการจัดสรรงบประมาณส่วนดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 754,984 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.70 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ 4 ต่อปี ในช่วง 5 ปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ 2562 - 2566) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้ รัฐบาลยังมีภาระค้ำจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนประกันสังคม จำนวน 79,077 ล้านบาท

3) ภาระผูกพันที่มาจากรายจ่ายบุคลากร ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลมีภาระงบประมาณในส่วนดังกล่าว 768,109 ล้านบาท³ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.12 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในช่วง 5 ปีงบประมาณที่ผ่านมา

4) ภาระผูกพันจากการดำเนินโครงการนโยบายของรัฐบาลตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ⁴ ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565 ยอดคงค้างดังกล่าวมีจำนวน 1,039,920 ล้านบาท (โดยเป็นยอดคงค้างที่ถูกนับรวมอยู่ในหนี้สาธารณะด้วย จำนวน 206,048 ล้านบาท) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.55 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 อยู่ภายใต้สัดส่วนที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนดไว้ที่ไม่เกินร้อยละ 35 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565⁵ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อชำระคืนภาระยอดคงค้างตามมาตรา 28 จำนวน 104,472 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.28 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.7.2 ภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Liabilities) เป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลอาจต้องจ่ายหรือชำระหนี้แทนตามกฎหมาย สัญญา หรือข้อตกลง รวมไปถึงความคาดหวังจากสังคม หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้น ประกอบด้วย

1) หนี้สาธารณะที่รัฐบาลไม่ได้รับภาระ ประกอบด้วย (1) หนี้ที่รัฐบาลกู้เงินเพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) จำนวน 672,614 ล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง โดยมีแหล่งเงินในการชำระหนี้มาจากเงินนำส่งจากสถาบันการเงิน ตามพระราชกำหนดปรับปรุง

² ประกอบด้วย (1) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ (2) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ (3) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ (4) เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (5) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ และ (6) เงินสมทบ/เงินอุดหนุนให้กับกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนประกันสังคม และกองทุนผู้สูงอายุ

³ ข้อมูลจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

⁴ ภาระผูกพันที่มาจากกรณีที่รัฐบาลมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐนั้นไว้ในอนาคต

⁵ ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2565 ได้มีมติเห็นชอบให้มีการทบทวนการกำหนดอัตราชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ จากเดิมต้องไม่เกินร้อยละ 35 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นต้องไม่เกินร้อยละ 32 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566 เป็นต้นไป

การบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 (2) หนี้เงินกู้ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่รัฐบาลให้กู้ต่อ/ค้ำประกัน แต่รัฐบาลไม่รับภาระ จำนวน 458,856 ล้านบาท ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาฐานะการเงิน และอยู่ภายใต้แผนฟื้นฟูกิจการภายใต้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (แผนฟื้นฟูฯ) อาทิ การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และ (3) หนี้รัฐวิสาหกิจ (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) และหน่วยงานของรัฐ ที่รัฐบาลไม่ได้ค้ำประกัน จำนวน 548,679 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่มีฐานะการเงินที่มั่นคง เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง เป็นต้น

2) ภาระผูกพันจากการชดเชยค่าใช้จ่ายและความเสียหายตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (พ.ร.ก. Soft Loan) มีภาระผูกพันรวมสูงสุดไม่เกิน 3,500 ล้านบาท

3) ภาระผูกพันจากการชดเชยค่าใช้จ่ายและความเสียหายตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (พ.ร.ก. ฟื้นฟูฯ) มีภาระผูกพันรวมสูงสุดไม่เกิน 67,520 ล้านบาท

ตารางที่ 18 ตารางสรุปภาระผูกพันของรัฐบาล ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565

ภาระผูกพันโดยตรง (Direct Liabilities)	ภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Liabilities)
1. หนี้สาธารณะที่รัฐบาลรับภาระ 1.1 หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง 8,131,552 ล้านบาท 1.2 หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลให้กู้ต่อและรับภาระ 320,948 ล้านบาท 1.3 หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกันและรับภาระ 241,289 ล้านบาท 2. ภาระผูกพันที่มาจากสวัสดิการด้านหลักประกันสุขภาพ ประกันสังคม และบำเหน็จบำนาญ (ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลมีภาระงบประมาณในส่วนดังกล่าว 754,984 ล้านบาท และยังมีภาระค้างจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนประกันสังคม 79,077 ล้านบาท) 3. ภาระผูกพันที่มาจากรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ (ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลมีภาระงบประมาณในส่วนดังกล่าว 768,109 ล้านบาท) 4. ภาระผูกพันที่มาจาก การดำเนินโครงการนโยบายรัฐตาม มาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ 1,039,920 ล้านบาท (นับรวมอยู่ในหนี้สาธารณะ จำนวน 206,048 ล้านบาท*)	1. หนี้สาธารณะที่รัฐบาลไม่ได้รับภาระ 1.1 หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่ FIDF 672,614 ล้านบาท 1.2 หนี้รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่รัฐบาลให้กู้ต่อ/ค้ำประกัน แต่ไม่รับภาระ 458,856 ล้านบาท 1.3 หนี้รัฐวิสาหกิจ (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) หรือ หน่วยงานของรัฐที่รัฐบาลไม่ได้ค้ำประกัน 548,679 ล้านบาท 2. การชดเชยความเสียหายตาม พ.ร.ก. Soft loan ภาระการคลังสูงสุดไม่เกิน 3,500 ล้านบาท 3. การชดเชยความเสียหายตาม พ.ร.ก. ฟื้นฟูฯ ภาระการคลังสูงสุดไม่เกิน 67,520 ล้านบาท

หมายเหตุ: *ภาระทางการเงินจากการดำเนินโครงการนโยบายรัฐตาม มาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ได้นับรวมหนี้เงินกู้โครงการรับจำนำผลผลิตการเกษตร จำนวน 206,048 ล้านบาท (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกันและรับภาระ) ไว้ด้วยแล้ว
ที่มา: ข้อมูลรวบรวมโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ส่วนที่ 3

เป้าหมายและนโยบายการคลัง

3.1 เป้าหมายการคลัง

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมา ภาครัฐคลังได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นให้แก่ประชาชนทุกภาคส่วน และเป็นการช่วยพยุงเศรษฐกิจให้สามารถดำเนินต่อไปได้ภายใต้ภาวะวิกฤติ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อภาครัฐคลังทั้งในส่วนของการจัดเก็บรายได้ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ภาครัฐคลังเพิ่มเติมจากการจัดสรรรายจ่ายเพื่อดำเนินมาตรการบรรเทาผลกระทบต่าง ๆ ทั้งจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน 2 ฉบับ⁶ ครอบคลุมเงินรวม 1.5 ล้านล้านบาท และระดับหนี้สาธารณะที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ดี จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ได้เริ่มคลี่คลายลงในปัจจุบันจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและนโยบายการเปิดประเทศของรัฐบาล ซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจสามารถกลับมาดำเนินการและเริ่มฟื้นตัวได้ตามปกติ ประกอบกับความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ซึ่งภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13 ที่ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ได้มีการวิเคราะห์ว่าในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13 จะเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และการเข้าสู่สังคมสูงวัย ซึ่งอาจทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องออกนโยบายเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งการพิจารณามาตรการทางภาษีและการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

ดังนั้น ในระยะต่อจากนี้จึงเป็นเวลาของภาครัฐคลังที่จะเริ่มกลับมาเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลางจะยึดหลัก “Sound Strong Sustained” ดังนี้

(1) Sound การดำเนินนโยบายการคลังที่สมเหตุสมผล สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งเป็นไปตามหลักการดำเนินนโยบายการคลังแบบต่อต้านวัฏจักรเศรษฐกิจ หรือ Counter-cyclical Fiscal Policy⁷ โดยในช่วงที่เศรษฐกิจร้อนแรงจะใช้นโยบายการคลังแบบหดตัวเพื่อไม่ให้เศรษฐกิจร้อนแรงเกินไปจนเกิดปัญหา โดยการลดความต้องการใช้จ่ายภายในประเทศ จัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบเกินดุล หรือจัดเก็บภาษีให้มากขึ้น ในทางกลับกันในช่วงที่เศรษฐกิจถดถอย ดังเช่นในภาวะวิกฤติโรคโควิด-19 ที่ประเทศได้เผชิญในช่วงที่ผ่านมา จะใช้นโยบายการคลังแบบขยายตัวเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ ด้วยการตั้งงบประมาณแบบขาดดุล ลดภาษี หรือดำเนินมาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ อย่างเช่นการที่รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการทางภาษี และการออกพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน 2 ฉบับ ภายใต้วงเงินรวม 1.5 ล้านล้านบาท เพื่อบรรเทาผลกระทบของโรคโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมา

⁶ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ครอบคลุมเงิน 1,000,000 ล้านบาท และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 ครอบคลุมเงิน 500,000 ล้านบาท

⁷ นโยบายการคลังที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในทิศทางตรงข้ามกับภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในภาวะที่เศรษฐกิจเศรษฐกิจร้อนแรง การดำเนินนโยบายการคลังจะเป็นแบบหดตัวเพื่อลดความร้อนแรงของเศรษฐกิจ ในทางตรงกันข้ามในภาวะที่เศรษฐกิจถดถอย การดำเนินนโยบายการคลังจะเป็นแบบขยายตัวเพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ

แต่อย่างไรก็ดี ในภาวะที่เศรษฐกิจสามารถเริ่มกลับมาฟื้นตัวได้ดังเช่นในปัจจุบัน รัฐบาลก็จะลดบทบาทของการดำเนินมาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ ลง โดยมุ่งเน้นการดำเนินนโยบายการคลังแบบเจาะจงเป้าหมาย (Targeted Fiscal Policy) ที่ออกแบบให้เหมาะสมกับประชาชนในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

(2) Strong การมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการคลังในทุก ๆ ด้าน ทั้งในส่วนของการฟื้นฟูการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ทางการคลังหรือ Fiscal Space ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อรองรับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล และคำนึงถึงกรอบวินัยทางการคลัง (Fiscal Discipline) ด้วยการรักษาระดับเครื่องชี้ทางการคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมด้วย

(3) Sustained การมุ่งสู่ภาคการคลังที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการรองรับความเสี่ยงที่ประเทศอาจต้องเผชิญอีกในอนาคตได้

สำหรับเป้าหมายการคลังของแผนการคลังฉบับนี้จะเป็นการมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลเพื่อมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยในระยะปานกลางจะมุ่งปรับลดขนาดการขาดดุลให้เหลือไม่เกินร้อยละ 3.0 ต่อ GDP ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 และจะปรับลดขนาดการขาดดุลลงเรื่อย ๆ ในระยะปานกลาง โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ปรากฏตามตารางที่ 19

ทั้งนี้ ในระยะยาวหากภาวะเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม

ตารางที่ 19 ประมาณการสถานะการคลังระยะปานกลาง

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,490,000	2,757,000	2,867,000	2,953,000	3,041,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	3.8	10.7	4.0	3.0	3.0
งบประมาณรายจ่าย	3,185,000	3,350,000	3,457,000	3,568,000	3,682,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	2.7	5.2	3.2	3.2	3.2
ดุลการคลัง	(695,000)	(593,000)	(590,000)	(615,000)	(641,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(3.70)	(3.00)	(2.84)	(2.81)	(2.79)
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,161,778	11,879,863	12,573,606	13,209,264	13,796,678
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	60.64	61.35	61.78	61.69	61.25
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	18,781,100	19,776,500	20,785,100	21,865,900	23,002,900

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2566 เทียบประมาณการปีงบประมาณ 2565 ตามงบประมาณโดยสังเขป ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.2 นโยบายและมาตรการระยะปานกลาง

3.2.1 ด้านการจัดเก็บรายได้

เพื่อให้การจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในระยะปานกลางเป็นไปตามประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิในส่วนที่ 2 รวมถึงนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังระยะยาว กระทรวงการคลังจะผลักดันการทำงานของหน่วยงานจัดเก็บรายได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ขยายฐานภาษี ปรับปรุงโครงสร้างภาษีเพื่อให้เหมาะสมกับการแข่งขัน และส่งเสริมความเป็นธรรมให้แก่ผู้เสียภาษี ดังนี้

1) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บ ผลักดันการดำเนินการตามแผนการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารการจัดเก็บภาษีของกรมจัดเก็บภาษีภายใต้กระทรวงการคลังที่เป็นแผนสำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2565 - 2570 โดยมุ่งเน้น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการป้องกัน ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการชำระภาษี (2) การส่งเสริมความร่วมมือในการชำระภาษีระหว่างประเทศ (3) ด้านการอำนวยความสะดวกในการชำระภาษี และ (4) ด้านการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการจัดเก็บภาษี ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

1.1) กรมสรรพากร: ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น แผนการบริหารงานตรวจสอบเชิงรุกโดยจัดลำดับรายการตามเม็ดเงินที่คาดว่าจะจัดเก็บได้ แผนจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้า (Advance Pricing Agreement: APA) กับประเทศคู่เจรจา แผนการขยายฐานภาษีไปยังกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนอกระบบหรือผู้ประกอบการรายใหม่ โดยนำเครื่องมือ Data Analytics มาใช้ เป็นต้น รวมถึงสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ที่ไม่อยู่ในระบบภาษีเข้าสู่ระบบภาษีเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางภาษีสรรพสามิตรวมทั้งดำเนินการสำรวจติดตามบุคคลธรรมดาและผู้ประกอบการที่อยู่นอกระบบภาษีผ่านระบบหนังสือร้องเรียนและระบบแจ้งเบาะแสการหลีกเลี่ยงภาษี เร่งรัดการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดเก็บภาษี เช่น กำหนดหน้าที่ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลของบริษัทข้ามชาติที่มีรายได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำต้องนำส่งรายงานข้อมูลรายประเทศ (Country-by-Country Reporting: CbCR) ตามกรอบความร่วมมือของ OECD ว่าด้วยการป้องกันการกีดกันฐานภาษีและโอนกำไรไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS)

1.2) กรมสรรพสามิต: ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Stamp และ Direct Coding) มาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสุราและยาสูบ แผนการนำระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกลมาใช้กับสินค้าเครื่องดื่ม เป็นต้น

1.3) กรมศุลกากร: ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น โครงการรับชำระภาษีอากรเพิ่ม ณ จุดเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการที่ชำระค่าอากรและค่าภาษีอื่น ๆ ไว้ไม่ครบถ้วน ได้ชำระค่าอากรและค่าภาษีดังกล่าว ณ จุดเดียว แผนการนำ Digital Big Data มาใช้เพื่อพัฒนาระบบประเมินราคาศุลกากรให้สอดคล้องกับระบบราคาเกณฑ์ตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยได้มีต่อการค้าโลก เป็นต้น

2) การปรับปรุงโครงสร้างจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ผลักดันการปรับปรุงนโยบายภาษี เพื่อบรรลุเป้าหมาย 4 ประการ ครอบคลุมปีงบประมาณ 2565 - 2570 โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1) สนับสนุนความยั่งยืนทางการคลังและโครงข่ายรองรับทางสังคม (Social Safety Net): โดยมีแผนการปรับปรุงนโยบายภาษี เช่น การขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมกลุ่มผู้เสียภาษีทุกกลุ่มและการศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ เป็นต้น

2.2) ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ: โดยมีแผนการปรับปรุงนโยบายภาษี เช่น การปรับโครงสร้างภาษีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) เป็นต้น

2.3) สร้างความเป็นธรรมต่อประชาชน: โดยมีแผนการปรับปรุงนโยบายภาษี เช่น การปรับเงื่อนไขการชำระภาษีเงินได้ให้มีความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่เหมาะสม เป็นต้น

2.4) ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียวและคุณภาพชีวิตที่ดี: โดยมีแผนการปรับปรุงนโยบายภาษี เช่น การปรับโครงสร้างภาษีให้คำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาสุขภาพมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการตระหนักถึงต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการบริโภคสินค้าดังกล่าว เป็นต้น

3.2.2 ด้านการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

1) ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนปฏิบัติการของกระทรวง รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ ความต้องการในพื้นที่และแผนพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ และให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนหน่วยรับงบประมาณภายใต้หลักธรรมาภิบาล สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม

2) ให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และประสิทธิภาพของภาครัฐ เพื่อให้การขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

3) ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจ การจัดการบริการสาธารณะ ลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และประสิทธิผลการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือมาใช้ดำเนินการกิจกรรมของหน่วยรับงบประมาณเป็นลำดับแรก ควบคู่ไปกับการพิจารณาทบทวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการ ที่มีความสำคัญในระดับต่ำ หรือหมดความจำเป็น พิจารณาดังความพร้อมและขีดความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ จากการนำความสำเร็จในการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณปัจจุบันและปีงบประมาณที่ผ่านมา มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ

5) ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำมาตรการหรือกลไกการลดรายจ่ายประจำมาประกอบการดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนให้มากขึ้น การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร

6) ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างครบถ้วน

3.2.3 ด้านการบริหารหนี้สาธารณะ

กระทรวงการคลังควรบริหารหนี้สาธารณะโดยยึดหลักดำเนินการในเชิงรุก (Proactive Debt Management) และการรักษาวินัยในการชำระหนี้สิน (Debt Repayment Discipline) รวมทั้งคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Affordability) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และสนับสนุนความยั่งยืนทางการคลังซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570) ดังนี้

1) การบริหารหนี้ในเชิงรุกคือการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อปรับกลยุทธ์การระดมทุนของรัฐบาลให้สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศรษฐกิจ รวมทั้งตลาดการเงินทั้งภายในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง และเตรียมการรองรับแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยโลกขาขึ้น เพื่อบรรเทาผลกระทบทั้งในเชิงต้นทุนและความเสี่ยงจากด้านอัตราดอกเบี้ยและการปรับโครงสร้างหนี้ของรัฐบาล โดยยังคงสามารถระดมทุนได้ครบตามที่กำหนดในแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 - 2570) ภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดทางปัจจัยทางมหภาคและตลาดการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจากสภาวะปกติก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

2) การรักษาวินัยในการชำระหนี้สินทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อลดความเสี่ยงทางการคลังและภาระดอกเบี้ย ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการบริหารรายจ่ายประจำปีในอนาคตได้ โดยเฉพาะในปัจจุบันที่รัฐบาลมีภาระหนี้เพิ่มมากขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินมาตรการทางการคลังในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้มีภาระต้นเงินกู้ที่สูงขึ้นมาก ดังนั้น ตั้งแต่ปี 2567 หากสถานการณ์เศรษฐกิจฟื้นตัวและการจัดเก็บรายได้ปรับตัวดีขึ้น ควรพิจารณาจัดสรรงบชำระต้นเงินกู้เพื่อชดเชยงบชำระต้นเงินกู้ที่จัดสรรให้ต่ำไปในช่วงปีก่อนหน้าด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรงบชำระต้นเงินกู้ของรัฐบาลซึ่งมีวงเงินกู้ที่สูงขึ้นมากในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจจึงควรได้รับการชดเชยในสัดส่วนที่สูงกว่าปกติ มิฉะนั้นความสามารถในการชำระหนี้ในระยะปานกลางอาจปรับลดลงซึ่งอาจกระทบกับอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศได้ นอกจากนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ จะต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระดอกเบี้ยอย่างพอเพียงเนื่องจากภาระดอกเบี้ยเป็นภาระต่องบประมาณที่จะต้องจ่ายทั้งจำนวนโดยไม่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้จึงควรจัดสรรงบประมาณสำหรับงบชำระดอกเบี้ยให้มีความยืดหยุ่นรองรับความผันผวนสูงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินซึ่งกระทบกับภาระดอกเบี้ยจ่ายโดยตรงในอนาคต เพื่อให้ประเทศยังคงมีเสถียรภาพทางการคลังอย่างยั่งยืน

3) ความสามารถในการชำระหนี้เป็นตัวชี้วัดที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศให้ความสำคัญโดยประเมินจากภาระดอกเบี้ยในแต่ละปีงบประมาณต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ซึ่งพบว่าหากสัดส่วนดังกล่าวสูงเกินกว่าร้อยละ 10 (เทียบเท่า Upper Medium Investment Grade) อาจส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณในภาพรวม หรืออาจทำให้ต้องลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนอื่นหรือปรับลดงบลงทุน (ปัจจุบันอยู่ในระดับสูงที่ประมาณร้อยละ 75 - 80 ของงบประมาณประจำปี) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาวได้ ซึ่ง สบย. ได้กำหนดเป็นเกณฑ์ภายในสำหรับการติดตามสัดส่วนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปีงบประมาณ 2565 สัดส่วนดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 8.29 ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้ การติดตามสัดส่วนดังกล่าวนับเป็นการบูรณาการงานทั้งในส่วนของการกิจด้านหนี้สินและการกิจด้านรายได้ โดยการบริหารหนี้และการชำระหนี้จะแสดงในภาระดอกเบี้ย ในขณะที่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้จะแสดงในประมาณการรายได้

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๓/ ๕๖๖๖

คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

กราบเรียน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

ด้วยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ (พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ (คณะกรรมการฯ) มีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี และให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ มาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ กำหนดให้คณะกรรมการฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขานุการ มีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะ โดยกำหนดให้แผนการคลังระยะปานกลางมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (๑) เป้าหมายและนโยบายการคลัง (๒) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ (๓) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลิสนั้น (๔) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และ (๕) ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมได้มีมติรับรองร่างแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) (แผนการคลังระยะปานกลางฯ) ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

/ ๒. สาระสำคัญ ...

รรม. ๗๙๙๘
ช้ ๑๔.๒๗
๑๕๙๖๕
อก 23/12/๖๕
๔.๓๐ น.

๒. สาระสำคัญของแผนการคลังระยะปานกลาง

แผนการคลังระยะปานกลาง (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ ๒ สถานะและประมาณการการคลัง และส่วนที่ ๓ เป้าหมายและนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

ในปี ๒๕๖๗ คาดว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๓.๓ - ๔.๓ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๘) และ GDP Deflator อยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๐ - ๒.๐ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๕) สำหรับในปี ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ คาดว่า GDP จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๙ - ๓.๙ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๔) และขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๘ - ๓.๘ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๓) ในปี ๒๕๗๐ ในส่วนของ GDP Deflator ในปี ๒๕๖๘ อยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๒ - ๒.๒ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๗) และเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยในช่วงร้อยละ ๑.๓ - ๒.๓ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๘) และร้อยละ ๑.๔ - ๒.๔ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๙) ในปี ๒๕๖๙ และ ๒๕๗๐

๒.๒ สถานะและประมาณการการคลัง

๒.๒.๑ ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับ ๒,๗๕๗,๐๐๐ ๒,๘๖๗,๐๐๐ ๒,๙๕๓,๐๐๐ และ ๓,๐๔๑,๐๐๐ ล้านบาท ตามลำดับ

๒.๒.๒ ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับ ๓,๓๕๐,๐๐๐ ๓,๔๕๗,๐๐๐ ๓,๕๖๘,๐๐๐ และ ๓,๖๘๒,๐๐๐ ล้านบาท ตามลำดับ

๒.๒.๓ จากประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน ๕๙๓,๐๐๐ ๕๙๐,๐๐๐ ๖๑๕,๐๐๐ และ ๖๔๑,๐๐๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๐๐ ๒.๘๔ ๒.๘๑ และ ๒.๗๙ ต่อ GDP ตามลำดับ

๒.๒.๔ ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๐,๓๗๓,๙๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๑ ต่อ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เท่ากับร้อยละ ๖๑.๓๕ ๖๑.๗๘ ๖๑.๖๙ และ ๖๑.๒๕ ตามลำดับ

๒.๓ เป้าหมายและนโยบายการคลัง

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ได้เริ่มคลี่คลายลง ในปัจจุบัน จากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและนโยบายการเปิดประเทศของรัฐบาล ซึ่งทำให้ภาคเศรษฐกิจสามารถกลับมาดำเนินการและเริ่มฟื้นตัวได้ตามปกติ ประกอบกับความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่จะส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ในระยะต่อจากนี้จึงเป็นเวลาของภาคการคลังที่จะเริ่มกลับมาเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลางจะยึดหลัก “Sound Strong Sustained” ที่จะมุ่งเน้นการดำเนินนโยบายการคลังที่สมเหตุสมผล สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังในทุกด้าน ทั้งในส่วนของการฟื้นฟูการจัดเก็บรายได้ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถรองรับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล และคำนึงถึงการรักษาระดับเครื่องชี้ทางการคลังให้อยู่ภายใต้กรอบวินัยการคลัง (Fiscal Discipline) เพื่อมุ่งสู่ภาคการคลังที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการรองรับความเสี่ยงที่ประเทศอาจต้องเผชิญอีกในอนาคต

สำหรับเป้าหมายของแผนการคลังระยะปานกลางฉบับนี้จะมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลเพื่อมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยในระยะปานกลางจะปรับลดขนาดการขาดดุลให้เหลือไม่เกินร้อยละ ๓.๐ ต่อ GDP ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และจะปรับลดขนาดการขาดดุลลงอย่างต่อเนื่องในระยะปานกลาง โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
รายได้รัฐบาลสุทธิ	๒,๔๔๐,๐๐๐	๒,๗๕๗,๐๐๐	๒,๘๖๗,๐๐๐	๒,๙๕๓,๐๐๐	๓,๐๔๑,๐๐๐
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	๓.๘	๑๐.๗	๔.๐	๓.๐	๓.๐
งบประมาณรายจ่าย	๓,๑๘๕,๐๐๐	๓,๓๕๐,๐๐๐	๓,๔๕๗,๐๐๐	๓,๕๖๘,๐๐๐	๓,๖๘๒,๐๐๐
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	๒.๗	๕.๒	๓.๒	๓.๒	๓.๒
ดุลการคลัง	(๖๔๕,๐๐๐)	(๕๙๓,๐๐๐)	(๕๙๐,๐๐๐)	(๖๑๕,๐๐๐)	(๖๔๑,๐๐๐)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(๓.๗๐)	(๓.๐๐)	(๒.๘๔)	(๒.๘๑)	(๒.๗๙)
หนี้สาธารณะคงค้าง	๑๑,๑๖๑,๗๗๘	๑๑,๘๗๔,๘๖๓	๑๒,๕๗๓,๖๐๖	๑๓,๒๐๙,๒๖๔	๑๓,๗๙๖,๖๗๘
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	๖๐.๖๔	๖๑.๓๕	๖๑.๗๘	๖๑.๖๙	๖๑.๒๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	๑๘,๗๘๑,๑๐๐	๑๙,๗๗๖,๕๐๐	๒๐,๗๘๕,๑๐๐	๒๑,๘๖๕,๙๐๐	๒๓,๐๐๒,๙๐๐

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เทียบประมาณการปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามงบประมาณโดยสังเขป
ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในระยะยาวหากภาวะเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม

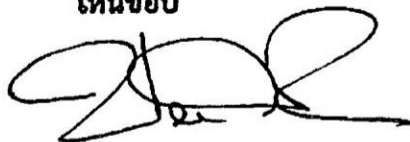
๓. ข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลางฯ ตามมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของรัฐ ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐจะได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เห็นชอบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี
๒๖ ธ.ค. ๖๕

พรพ

(นายพรชัย ฐีระเวช)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เลขานุการคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

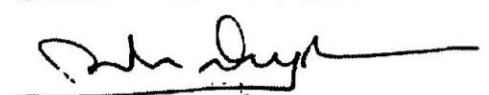
ฝ่ายเลขานุการฯ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๖๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ fiscalplanning@fpo.go.th

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด ...พิจารณา

๒๖ ธ.ค. ๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๒๐/๖๗๗

สำนักงานงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๓๑๗๑

ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอเรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้ประเทศมีแผนแม่บทหลักสำหรับเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการดำเนินนโยบายด้านการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดเก็บหรือหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐได้มีมติรับรองร่างแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) แล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๖๐ธันวาคม ๒๕๖๕

(นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองยุทธศาสตร์การงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๙๐

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๖๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเดกษิษฐ์ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๗ ธ.ค. ๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๓/ ๗๕ ๖๑๒

สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๓๑๗๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) ของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบ แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บรายได้ การจัดทำงบประมาณ และบริหารจัดการหนี้สาธารณะต่อไป ทั้งนี้ การบริหารนโยบายการคลังในปี ๒๕๖๖ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านรายรับและรายจ่าย เพื่อรักษาฐานะการคลังให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และในระยะปานกลางควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้มีกรอบงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการลงทุนและการพัฒนาประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รวมทั้งเพื่อลดแรงกดดันต่อฐานะทางการคลังที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเพื่อให้มีพื้นที่ทางการคลังที่เพียงพอสำหรับการรองรับความเสี่ยงจากความผันผวนของระบบเศรษฐกิจการเงินโลก ในระยะปานกลางที่ยังอยู่ในเกณฑ์สูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิชยนนท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๘๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๘๘๒

E-mail: Surapol@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

๒๕ ๖๕

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๑๗ ๕.๐.๕๕

ด่วนที่สุด

ธนาคารแห่งประเทศไทย

26 ธันวาคม 2565

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ ธพท.ผนง.(02) 1402/2565 เรื่อง ความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทยต่อแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 – 2570)

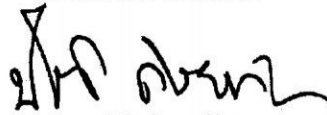
ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 33171 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2565 เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2567 – 2570) โดยขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) พิจารณาเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ธพท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การปรับลดสัดส่วนการขาดดุลงบประมาณต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไว้ไม่เกินร้อยละ 3 และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 เป็นต้นไป แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะรักษาวินัยทางการคลังของรัฐบาลภายหลังจากที่เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวดี และความจำเป็นของแรงกระตุ้นจากการใช้จ่ายภาครัฐในระดับสูงนั้นปรับลดลง ซึ่งการรักษาวินัยทางการคลังดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นด้านเสถียรภาพทางการคลังของประเทศให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่าง ๆ อย่างไรก็ดี รัฐบาลควรเร่งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้สัดส่วนรายได้รัฐบาลสุทธิต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ ในการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง ควรมีการพิจารณากำหนดกรอบงบประมาณรายจ่ายตามโครงสร้างงบประมาณที่จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน รายจ่ายเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้และรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาแนวโน้มการใช้จ่ายภาครัฐในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิติ ดิษยทัต)

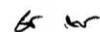
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สายนโยบายการเงิน

โทรศัพท์ 0 2356 7877

โทรสาร 0 2283 5094

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๕ ธ.ค. ๖๕

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th